

LITURGISK MUSIKK FOR DEN NORSKE KIRKE

En beskrivelse av de forskjellige musikalske sjangere

Innledning

I forbindelse med gudstjenestereformen er det utgitt et omfattende materiale med liturgisk musikk samlet i permene *Liturgisk musikk for Den norske kirke*. "Materialet står til rådighet for menighetene når gudstjenestelivet skal fornyes og finne sin form på lokalplanet." (Fra forordet s. 5).

Den liturgiske musikken til høymessen av 1977 var basert på variasjon etter kirkeåret (allmenn serie, fasteserie og festserie). I forbindelse med reformen har det vært lagt vekt på å få frem musikk med stor stilistisk bredde og variasjon, men med stilmessig enhet innenfor hver serie. Dette utelukker likevel ikke at den liturgiske musikken kan varieres etter kirkeåret.

«Den lokale menighet kan velge å benytte én bestemt serie til alle de musikalske leddene i en gudstjeneste, eller velge musikk, eller velge musikk fra flere serier og enkeltstående musikalske ledd i en og samme gudstjeneste» (Fra veiledningen i Gudstjenestepermen, side 7.43, i avsnittet Liturgisk musikk).

Permen med liturgisk musikk er delt inn i fire deler:

Del I – Musikk fra høymessen 1977

Inneholder de tre før nevnte serier. Har i tillegg to forskjellige melodier / musikalske formler, tilpasset den nye tekstformen av innstiftelsesordene .

Del II – Gregoriansk musikk

Inneholder to gregorianske serier (mangler dog Sanctus i den andre serien) med musikk fra ulike messer i den katolske messesangboken *Graduale Romanum*. Her finnes også musikk til prefasjoner, nattverdbønner, lovprisning og velsignelse m.m. Prestene gjøres spesielt oppmerksomme på prefasjonsmelodien som er utformet på ny. I tillegg har vi fått en høytidelig variant av melodien for bruk i høytidene.

Del III – Hele musikkserier fra nyere tid

Dette er permens hoveddel med hele 19 serier. Med fare for å forenkle kan vi gruppere musikken på følgende måte:

Tradisjonell kirkemusikk: Egil Hovland (285 - musikk skrevet på 1970-tallet for den svenske kirke, inneholder bl.a. Gloria-melodier til Olov Hartmans alternative Laudamus-tekst), Terje Kvam (354 - for fastetiden – bygger på egen melodi til ”Stå fast min sjel, stå fast”). Kjell Mørk Karlsen (366 - modal). Johan Varen Ugland (655 - en slags Hovlandsk nyromantisk stil). Torbjørn Dyrud (565 - bygger på hans egen salmemelodi ”Gud, ditt hjerte rommer hele verden” – grenser mot barnemesse).

Samtidsmusikk: Harald Gullichsen (497 - grenser mot tradisjonell kirkemusikk men har dels utvidet tonalitet, bl.a. i Sanctus som bygger på ”Du som rommer alle slekter” (S 1997). Trond Kverno: Missa Agnethis. (513 - Kvernos særpregede stil. Delvis moderne, delvis folketoneinspirert.

Folkemusikk: Jo Asgeir Lie (379 - musikk fra det såkalte Hallingdalprosjektet – opprinnelig med stort instrumentarium med hardigfele etc), Henrik Ødegård (427 - bygger delvis på kjente folketoner), Arne R. Olsen (632 - bygger delvis på kjente folketoner). Øystein Skulleruds messe (594) kan også plasseres her, selv om den ikke bygger på norske, men amerikanske folketoner (spirituals).

Moderne rytmiske serier: Per Aa Tveit (337 - utvidelse av messe fra ”Ung Messe), Peter Sandwall (396 - med impulser fra karismatisk lovsangsbevegelse) Tore Aas (460 - gospel), Mari Tesdal Hinze (577- komponist med TenSing bakgrunn). Odd Johan Overøye (537- grenser mot både barnemesse og tradisjonell kirkemusikk).

Serier med spesielt sikte på barn: Kverno (309 - opprinnelig skrevet for den katolske kirke), Beite – (559 –barnegospelstil), Watne (609 -elementer som samba, rapp etc)

Del IV – Enkeltledd fra Norge og andre land

Dette er et svært sammensatt kapittel med musikk av norske komponister som bl.a. Hovland, Kverno, Sommerro, Nedrejord, Utnem, Kleive og Eidsvåg. Her finnes også musikk fra ”den verdensvide kirke” bl.a. fra Sør-Amerika, Asia og Afrika. Dette er et variert materiale til Bønnerop/kyrie, Lovsang/gloria, Halleluja, Menighetssvar (forbønn), Hellig/sanctus og Du Guds Lam/Agnus Dei.